

Dement kone

Arne var en stillfarende mann som ikke klagde i utrensmål. Konen hans, Ågot, hadde de siste årene blitt betydelig redusert. Arne ville helst ikke bry folk. Han ønsket å ta vare på konen sin hjemme, men erfarte at kreftene ikke strakk til.

Pasient: I går etter middag skulle Ågot lage en kopp kaffe til oss. Jeg tilbø meg å gjøre det, men hun viftet meg vekk. Så gikk jeg ut for å hente aftenavisen og kom i snakk med en nabo. Da jeg kom inn igjen var platen på komfyren rødglødende. Ågot hadde glemt den. Hun hadde sin fulle hyre med å dekke på stuebordet til seks stykker. Vi skulle ikke ha gjester. Da jeg kommenterte det, hentet hun seks nye asjetter og ble overrasket da hun så at bordet allerede var dekket. Hun ble irritert på meg og sa hun ville gjøre tingene selv. -Snart kommer barna sa hun, og da må alt være klart. Det nyttet ikke å diskutere med henne. Tror du det er hjerneslagene som har gjort henne slik?

Lege: Ågot har det vi kaller vaskulær demens. Gjentatte små infarkter eller blødninger i hjernen skader nervecellene. Det fører etter hvert til at de mentale ferdighetene avtar. Vaskulær demens innebærer at nerveceller dør. En slik skade kan ikke repareres. Ågot kan derfor dessverre ikke bli frisk, men livskvaliteten hennes kan styrkes. Mye avhenger av hvordan man tilrettelegger omgivelsene for henne. Jeg vet du er en samvittighetsfull og lojal ektemann, Arne, men tror du ikke tiden er moden for å søke om institusjonsplass for Ågot?

Pasient: Jeg synes det høres trist ut at hun skal komme på et hjem. Hennes søster ble dement for noen år tilbake. Vi besøkte henne ofte på søndagene. Ågot ble alltid nedslått etterpå. Den driftige søsteren hennes var redusert til en forvirret dame som vandret hvileløst rundt i gangene.

Medpasientene var helt i sin egen verden. De gapte, siklet og snakket usammenhengende. Noen ropte på mamma.

Lege: Hvordan går det hjemme hos dere nå?

Arne sukket.

Pasient: Noen ganger kan Ågot stå opp midt på natten, kle på seg kåpen og begynne å lete etter vesken sin. Hun vandrer og roter og er ikke mottagelig for mine innvendinger. Jeg har prøvd å berolige henne med at hun kan legge seg til å sove igjen også vil alt ordne seg i morgen, men det er nytteløst. En gang hadde hun stått opp og vandret ut i bare nattkjolen, mens jeg sov. Jeg fant henne forkommen på morgenkvisten, gråtende i veikanten.

Arne sank sammen og støttet hodet i den store neven sin før han fortsatte.